Dimmalætting

NR. 32 HÓSDAGUR 18. MARS 1993. 7 kr. 116. ÁRGANGUR

FLOGFERÐA SEÐLAR
Faroe Travel
Tlf 12600

FLOGFRAKT
Faroe Cargo

Miðlinjutrætan kann drepa allar vónir um oljuvinnu í Føroyum

Vandi fyri, at »John Bull« fær ov langt tjóður í samráðingunum um markið millum Føroyar og Bretland, um broytingar henda í felags donsku-føroysku samráðingarnevndini, nú ávísir føroyskir politikarar hava kravt leiðsluna sjálvir ístaðin fyri danska sendimannin í London

■ Gjáramorgunin fóru Marita Petersen, løgmaður og Jógvan Sundstein landsstýrismaður í Skandi til Danmarkar á fund við uttanríkisráðið at fáa greiði á, um ein serføroysk nevnd hevur heimild at samráðast við bretar um markið millum Føroyar og Bretland.

Hetta hendi eftir ein snarfund millum landsstýrið, Hálgir Winther Poulsen, limur í felags føroysku-donsku nevndini, og Atla P. Dam, fólkatingsmann, øðrumegin og flokstormenninar á tingi hinumegin.

Tað er ikki eydnast at frætta so nógv frá hesum fundi, men sum skilst var hann fingin í lag eftir at Sambandsflokkurin í skrivi til løgmann hevði biðið um at fáa greiði á hvat víðari hendir í málinum, nú føroyingar búgva seg út til oljuvinnu og neyðugt er at fáa marknatrætuna millum Føroyar og Bretland avgjørda.

Í miðlinjuspurninginum halda føroyingar fast við sjómarkið, meðan bretar vísa á strandavídd og meta seg hava rætt til sjóøki tætt at syðstu landtangum okkara – so nær, at føroyingar kunnu »spýta at Akrabyrgi« í bretskar sjógvar, sum Uffe Ellemann Jensen, fyrrv. uttanríkisráðharri, málbar seg á vitjan síni í Føroyum síðsta summar.

Marita Petersen, løgmaður – fór sjálvonnur úr landsstýrinum á snarfund við danska uttanríkisráðið um heimildir hjá føroyingum sjálvum at samráðast við bretar

Danski sendiharrin í London, Thyge Lehmann, hevur verið formaður í felags donsku-føroysku samráðingarnevndini. Men nú hava føroyskir politikarar kravt – teirra millum Atli Dam, fólkatingsmaður –, at føroyingar sjálvir ataka sær leiðsluna av hesum samráðingum, nú vit hava vyrtikið ræsvnini í undirgrundini.

Og Thyge Lehmann hevur boðið sær at fara frá sum formaður og at føroyingar sjálvur ataka sær at leiða marknasamráðingarnar við bretar.

Frammanundan hava danir eina líknandi trætu í sambandi við Grønland og Jan Mayen. Í tí førinum verður víst á, at Grønland er tað stóra landið, Jan Mayen tað litla. Grønland skal tí hava fyrimunirnar. Sama grundgeving hevur verið frammi í spurninginum um samráðingarnar millum felags donsku-føroysku nevndina og bretar. Men krevja vit leiðsluna, fær málið eina vend, og spurningurin er tá, hvat vit vinna – um vit hava heimildir til tess.

Í øllum førum er púra greitt, at føroyingar hava hvørki fíggjarliga orku ella serkunnleika at samráðast við eina nógvar ferðir størri og sterkari tjóð, sum ongantíð hevur viðurkent tilverurættin hjá smátjóðum, um undirgrund og mark.

Hetta kann gera, at vit missa allar teir fyrimunir, vit frammanundan hava havt saman við donum, at »John Bull« fær ov langt tjóður og at allar vónir um framtíðar oljuvinnu í Føroyum verða kvaldar.

pol

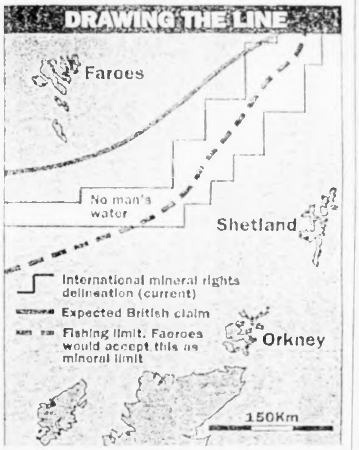

Almannaleiðslan

TAÐ er eingin loyna, at eisini vit her heima eru stødd í ýmiskum fíggjarligum trupulleikum. Eins og aðrastaðir er hjá okkum hin størsti bágin, at arbeiðsloysið økist, og av tí fylgir, at ein vaksandi partur av útreiðslum samfelagsins fer til studningar hjá teimum okkara, sum í løtuni einki veruligt virksemi hava burtur úr tí, ið tey fáa frá samfelagnum annars.

Í útlondunum, har virkir fækka um arbeiðshendur, er í flestum førum ýmiskt, sum kortini ber seg nóg so væl, so at studningurin til tey arbeiðsleysu er ein byrða, sum før er at bera, og har kunnu sertiltøk verða framd uttan at órógva ov mikið av virkseminum annars ov álvarsliga. Har ber tí eisini til at fremja eyka útreiðslur til frama fyri tey, sum noyðast at ganga fyri einki.

Men hvussu her hjá okkum, har so at siga alt er um at steðga, sum gevur pening, og tey virkir, sum geva inntøku enn, ikki øll eru før fyri at bera tær útreiðslur, sum studningur til tey arbeiðsleysu kostar? Um hesi koma í ov stórar útreiðslur afturat, so kann væl henda, at tey eisini noyðast at minka um arbeiðsfólk og økja um tey, sum frammanundan einki arbeiði hava at takast við.

Almenna leiðsla okkara, sum er, hevur uttan stórvegis dral eftir annara landa fyridømi álagt virkjum og starvandi fólki eitt nú sonevndu meirvirðisskipanina, sum ikki bert hækkar skattir teirra, sum eru før fyri at rinda, men eisini hækkar prísirnar á nýtsluvørum yvirhøvur, so tey arbeiðsleysu somuleiðis fáa nýtsluvørurnar hækkaðar í sama mun. Hvat man vinningurin tá vera hjá bæði teimum, sum einki tjena og teimum, sum enn tjena meira ella minni í virki sínum.

Tað er ikki annað enn sjálvsagt, at roynt verður av øllum alvi at hjálpa teimum okkara, sum hava ov lítið at liva av. Men gevast ikki aðrir møguleikar enn teir, ið royndir vera aðrastaðni, til hjálp hjá teimum arbeiðsleysu her á landi, uttan at meirvirðisgjald verður lagt á okkum øll, og sum bert kann vaksa heldur enn minka um arbeiðsloysið?

Millum 20 og 30 trolarar komu á Havnina seinnapartin týsdagin

»Trolskip« vilja hava greiðari fiskirættindi

Felagið Trolskip og ein bólkur, ið er settur at samskipa arbeiðið saman við »Trolskip«, vóru í gjár á fundi við John Petersen, landsstýrismann í fiskivinnumálum, og við Fiskivinnunevndina

Á fundinum við landsstýrismannin og við Fiskivinnunevndina var ætlanin at greiða frá teirri svikaligu støðuni hjá trolaraflotanum, og at greiða politikarum frá hesi vanaligu støðu.

– Talan er kortini ikki um nakran stongsil, segði formaðurin í felagnum Trolskip, Dánjal Jacobsen, í gjár.

Seinnapartin týsdagin kom stórur partur av føroyska trolaraflotanum inn á Havnina. Orsøkin segðist vera ein limafundur, ið verða skuldi í felagnum Trolskip. Flestu vistu tó, at limafundurin júst var um »vanaligu« kortini hjá trolskipum – tá svikaligu støðuna.

Reiðarar og trolaraskiparar meta fiskirættindini hjá trolarum vera alt ov tilvildarlig og vánalig. Og síðani Fiskivinnunevndin valdi at longja friðingina í *kassa 1* norðanfyri, og í *kassa 4* vestanfyri Sandoynna (har var væl av toski at fáa hesa tíðina í fjør), er ovboðið hjá trolaramonnum.

Okkurt má gerast

Sambært formanninum í Trolskipum, Dánjal Jacobsen, var ætlanin at vísa landsstýrismanninum í fiskivinnumálum og Fiskivinnunevndini á í gjár, at alt ov stór øki eru friðað fyri trolveiðu.

– Nú mugu fiskirættindini og kassaskipanin gerast greiðari, heldur Dánjal Jacobsen.

Á limafundinum hjá felagnum Trolskip týsdagin varð bólkur settur at samskipa tað, ið kom fram á fundinum. Hetta arbeiðið skal gerast í samstarvi við nevndina í felagnum Trolskip. Í nevndina vórðu valdir: Janus Norðberg, úr Havn, Tummas Kristoffersen, Vestmanna, Emil Nolsøe úr Dali og Wenzil Nattestad úr Miðvági.

Millum 20 og 30 trolarar komu inn á Havnina týsdagin, og seinnapartin í gjár lógu framvegis yvir 20 trolarar á Havnini.

Onki var frætt frá fundinum við landsstýrismannin í fiskivinnumálum, John Petersen, og við Fiskivinnunevndina, áðrenn blaðið fór til prentingar í gjár.

Gdm

Íslendingar keypa týskt trolarafelag

Eigur 8 trolarar til fiskiskap á fjarleiðum

Sáttmálin um keypið varð undirskrivaður millum partarnar í Berlin týsdagin. Íslendska felagið Ú.A keypir 60% av partapeninginum í reiðarínum fyri 240 mió. ísl. kr. (um 24 mió. føroyskar). Egni partapeningurin hjá reiðarínum sigst vera um leið 1,2 mia. ísl. kr. – um 30 mió. týskar markar.

Nýggja partafelagið skal skjótt velja stýri, har íslendingar skulu hava 3 limir, íroknað stýrisformannin. Fyribils skal verandi leiðslan reka virkið.

Týska reiðaríið eigur nú 8 trolarar, sum royna á djúpum vatni. Teir standa í slakum 900 mió. ísl. kr. tilsamans (um 90 mió. føroyskar). ▲

Landsfundur Sambandsfloksins 1993

verður í bygdaskúlanum í Miðvági leygardagin 20. mars kl. 10.00.

kl. 10.00 Edmund Joensen, formaður setir fundin
Val av orðstýrara
Floksskrivarin greiðir frá virki felagsins
Kassameistarin greiðir frá fíggjarligu støðuni
Val av formanni, næstformanni og grannskoðarum
kl. 11.00 Formaður Landsfelagsins byrjar tað politiska orðaskiftið og fer m.a. at greiða frá nýggjum hugsanum í føroyskum fiskivinnupolitikki
kl. 11.35 Orðaskifti
kl. 12.00 Matsteðgur
kl. 13.00 Finnbogi Arge ger viðmerkingar til IMF-frágreiðingina
kl. 13.20 Orðaskifti
kl. 14.00 Løgtingslimirnir tosa um nevndararbeiði og politisku støðuna
kl. 15.00 Orðaskifti
kl. 16.00 Kunnan frá arbeiðsbólkinum um fyribils uppiegg til alternativan politikk
kl. 16.20 Orðaskifti
kl. 17.30 Gestatalari, Anders Fog Rasmussen frá Venstre
kl. 19.30 Veitsla

Eftir veitsluna í bygdarhúsinum verður samband um Vestmannasund, bussur koyrir

Øll sambandsfólk eru vælkomin.

Landsnevndin